

λιέλμος Ἀμστρούγ, ὁ ἱερευετής τῆς ὑδραυλικῆς μηχανῆς καὶ τοῦ ἐπωνύμου κανονίου, ἐσπούδασε νομικὰ καὶ ἐχρημάτισε δικηγόρος ἐπὶ τινὰ καιρόν. Ὁ Δαίδυς ἔλεγε περὶ ἑαυτοῦ· «Ὅ, τι εἶμαι, αὐτομάτως ἔγινε»· λέγω δὲ τοῦτο χωρὶς νὰ καυχῇ καὶ ἐν ἀγνότητι ψυχῆς. Ὁ Ριχάρδος Ὀβεν, τὸ δαιμόνιον πνεῦμα τῆς φυσικῆς ἱστορίας, ἤρχισε τὸ στάδιον αὐτοῦ ὡς ναυτίλος καὶ ἦτο σχετικῶς προβεβηκὸς τὴν ἡλικίαν ὅτε ἀφιερώθη εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς ἐρεῖνας, ἐξ ὧν ἐδοξάσθη. Ἀπέκτησεν ἐν μέρει τὰς ἐκτεταμένας αὐτοῦ γνώσεις ἐν ᾧ ἔγραψε τὸν κατάλογον τοῦ ὑπὸ Ἰωάννου Χοῦντερ συνταχθέντος ἐξαίσιου μουσείου, εἰς ὃν εἰργάσθη ὅλην τὴν δεκαετίαν ἐν τῷ χειρουργικῷ σχολείῳ.

Ἡ ξένη βιογραφία, οὐχ ἥττον τῆς ἀγγλικῆς, γέμει ὀνομάτων ἀνδρῶν, οἵτινες ἐδόξασαν τὴν πενίαν διὰ τῶν ἔργων καὶ τῆς εὐφυΐας. Ἐτίμησαν τὴν τέχνην ὁ Κλαύδιος υἱὸς ζαχαροπλάστου, ὁ Γέσφς, υἱὸς ἀρτοποιώλου, ὁ Λεοπόλδος Ροβέρτ υἱὸς ὥρολογοποιοῦ ὁ Χάϋδεν υἱὸς ἀμαξοποιοῦ. Ὁ πατήρ τοῦ Γρηγορίου III ἦτο ξυλουργός, τοῦ Σέκστου V ποιμὴν καὶ τοῦ Ἀδριανοῦ VI πτωχὸς πορθημεύς. Παῖς ὢν, ὁ Ἀδριανὸς μὴ δυνάμενος νὰ προμηθευθῇ τὸ ἀνγκαῖον πρὸς μελέτην φῶς, συνείθιζε νὰ προτοιμάζῃ τὰ μαθήματα αὐτοῦ πλησίον τῶν κατὰ τὰς ὁδοὺς καὶ περὶ τὰς ἐκκλησίας εὐρισκομένων φανῶν, ἀποδεικνύων οὕτω βεβηκὸν ὑπομοχθῆς καὶ ἐπιμελείας προμηνύοντα τὴν μέλλουσαν μεγαλοφυΐαν τοῦ ἀνδρός. Ἐκ ταπεινοῦ ἐπίσης γένους ἦσαν ὁ ὀρυκτολόγος Χωϋ, υἱὸς ὑφαντοῦ, ὁ μηχανικὸς Χωτφέιλ, υἱὸς ἀρτοποιώλου, ὁ μαθηματικὸς Ἰωσήφ Φουριέρος, υἱὸς ράπτου, καὶ ὁ ρυσιδιόφης Γέσνερ, υἱὸς σκυτοτόμου. Οὗτος ἤρχισε τὸ στάδιον μεταξὺ δεινῶν περιστάσεων, προσερχομένων ἐκ πενίας, ἐξ ἀσθενείας καὶ ἐξ οἰκιακῶν δυστυχημάτων· ἀλλ' ὁμως οὐδεμίαν ἐξ αὐτῶν ἀπεθάρρυνεν αὐτήν. Ὁ βίος αὐτοῦ ὑπῆρξε βεβηκίως τρανωτάτη ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας τῶν λεγομένων, ὅτι καὶ οἱ πολυάσχολοι ὅταν ἐπιθυμῶσι νὰ ἐργασθῶσιν εὐρίσκουσι καιρόν. Τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα ἔδειξε καὶ ἕτερος ἀνὴρ Πέτρος Ραμὺς ἐκ Πικαρδίας. Οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἦσαν πτωχοὶ καὶ ὁ Πέτρος ἐφόλαττε τὰ πρόβατα, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εὐχαριστεῖτο, ἐδραπέτευσεν εἰς Παρισίους, καὶ μετὰ πολλὰ πηθήματα κατῴρθωσε νὰ εἰσέλθῃ ὡς ὑπηρέτης εἰς τὸ σχολεῖον τῆς Ναβάρρας. Ἡ θέσις, ἂν καὶ ταπεινὴ, ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς παιδείας καὶ ταχέως ἔγινεν εἰς τῶν πλέον διακεκριμένων ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ἐλ. Μ.

(Ἀκολουθεῖ.)

## Ἡ ΧΑΡΑ ΠΡΟΞΕΝΕΙ ΤΡΟΜΟΝ.

(Τέλος. Ἰδε φολλ. 515.)

### ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΒΔΟΜΗ.

ΠΕΤΡΟΣ, ΛΕΥΚΗ, ΟΚΤΑΒΙΟΣ.

ΛΕΥΚΗ. (*ἰδοῦσα ἐρχόμενον τὸν Ὀκτάβιον, κατ' ἰδίαν*) Ἄ! δὲν εἶν' αὐτὴ.

ΠΕΤΡΟΣ. (*κατ' ἰδίαν*.) Καὶ πάλιν ἀναβολή.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Κυρία Λευκή...

ΛΕΥΚΗ. (*κατ' ἰδίαν*.) Τί φόβος!

ΠΕΤΡΟΣ. (*κατ' ἰδίαν*.) Τρέμω.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Σὰς ἐνοχλῶ... Συμπάθειον! ἀναχωρῶ...

ΛΕΥΚΗ. Ὅχι, ὅχι, ἐξ ἐναντίας, μέινετε... Ἐνομίσμεν ὅτι ἦτον ἡ μαμμά μου· καὶ νὰ σὰς ἰδῶμεν...

ΠΕΤΡΟΣ. Μὰς ἐφάνη παράδοξον.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. (*ἐκστατικὸς*) Τί τρέχει;

ΛΕΥΚΗ. Ἐμάθαμεν νέον τὸ ὅποιον θὰ...

ΠΕΤΡΟΣ. (*πρὸς τὴν Λευκὴν ἰδίως*.) Μὴν ἀρχίσετε τὰς περιφράσεις σας καὶ με' αὐτόν... Μήπως εἶναι γυναῖκα καὶ αὐτὸς νὰ λαιποθυμήσῃ;

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. (*κατ' ἰδίαν*) Τί ἔχουν λοιπόν; φίνεται ὅτι συνεννοοῦνται.

ΛΕΥΚΗ. (*πρὸς τὸν Πέτρον ἰδίως*) Θὰ λυπηθῇ, διότι δὲν τὸν πολυσυγχριστεῖ ἡ ἐπιστροφή τοῦ φίλου του...

ΠΕΤΡΟΣ. (*πρὸς ταύτην ἰδίως*.) Ἄ! τὸν συγχωρῶ. (*καθ' ἑαυτὸν*) Ποσάκις εἶπα διὰ τί νὰ μὴν εἶναι αὐτός;

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Λοιπὸν τί νέον;

ΛΕΥΚΗ. Εὐτύχημα, μέγα εὐτύχημα δι' ἡμᾶς.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Εὐτύχημα καὶ ποῖον;

ΛΕΥΚΗ. Καὶ διὰ σὰς ὁμοίως... Τόσον τὸν ἠγαπάτε!... Ἐσυμμερίσθητε τὴν λύπην μας... Σήμερον πρέπει νὰ συμμερίσθητε καὶ τὴν χαρὰν μας.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Τὴν χαρὰν σας!... Μήπως ὁ Ἀδριανός;...

ΛΕΥΚΗ. Δὲν ἀπέθανεν.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Ἄ!... φίλτατέ μου Ἀδριανέ!...

ΛΕΥΚΗ. (*ἰδίως πρὸς τὸν Πέτρον*) Βλέπεις; χαίρεται.

ΠΕΤΡΟΣ. Καὶ με' ὅλην του τὴν καρδίαν.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. (*πρὸς τὴν Λευκὴν*) Τί θαῦμα! καὶ ἡ μαμμά σου;

ΛΕΥΚΗ. Δὲν ὑπάρχει πλέον φόβος, διότι τῶς ὅλοι τὸ ἔμαθαν.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Ὅλοι;... Καὶ ἡ Ματθίλδη;

ΛΕΥΚΗ. Εἶδε τὸν Ἀδριανὸν, καὶ δὲν τρέχει πλέον κίνδυνον.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. (*μετὰ πικρίας*) Ἄ!... Ἐνθυμήθηκα!...

ΛΕΥΚΗ. (ιδίως πρὸς τὸν Πέτρον) Ἰδοὺ ἀναγεν-  
νᾶται ἡ ζήλοτυπία καὶ θὰ μᾶς χαλάσῃ τὰ πράγ-  
ματα.

ΠΕΤΡΟΣ. (ὁμοίως) Ἡσυχάζεστε . . . τὰ ἀδύνατα  
τὰ διορθοῦν.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. (τεταραγμένος) Λευκή, σ' ἐμπι-  
στεύομαι, εἶσαι εὐγενὴς νέα . . . μὴν εἰπῆς εἰς κα-  
νένα ὅτι ἀναχωρῶ ἀπ' ἐδῶ· ἐγνώριζα τὴν ἐπιστρο-  
φὴν τοῦ Ἀδριανοῦ . . . ἔχω λόγους τοὺς ὁποίους δὲν  
εἰμφορῶ νὰ φανερώσω.

ΛΕΥΚΗ. Δὲν σ' ἐρωτῶ τὸ μυστικόν σου διότι τὸ  
ἤξεύρω.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Τὸ μυστικόν μου! . . .

ΛΕΥΚΗ. Εἶναι τόσον ἐπικίνδυνον νὰ βλέπῃ τις  
τὸν ἄλλον ν' ἀγαπᾷ.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Λευκή!

ΠΕΤΡΟΣ. (πρὸς τὸ βάθος) Ἀκούω τὴν μαμ-  
μὰ σου . . .

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Ἐχε ὑγείαν.

ΛΕΥΚΗ. Μὴ με ἀφίσῃς . . . Θὰ εἰπῶ τὴν εἰδήσιν  
εἰς τὴν μαμμάν μου καὶ ἔχω ἀνάγκην βοήθειας . . .  
Βοήθησέ με.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Καλήτερον. . .

ΛΕΥΚΗ. Σὲ παρακαλῶ . . .

### ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΟΓΔΩΗ.

ΛΕΥΚΗ, ΠΕΤΡΟΣ, ΚΥΡ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ, ΟΚΤΑΒΙΟΣ.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. (παρατηροῦσα τὴν Λευκὴν καὶ  
τὸν Ὀκτάβιον ἀκινήτους. Ἐρχεται πρὸς δεξιὰ  
καὶ λέγει κατ' ἰδίαν) Διὰ τί νὰ μὲ εἰπῇ ψεύματα  
ἡ Λευκή! . . . αὐτὴ ἡ τόσον φιλαλήθης; . . . Εἶναι  
ἀδύνατον! Δὲν θέλω νὰ ἐλπίσω . . . φοβοῦμαι. (με-  
γαλοφώνως) Πέτρε, ἄφες μας μόνους. (Ὁ Πέτρος  
ἐξέρχεται.)

### ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΝΝΑΤΗ.

ΛΕΥΚΗ, ΟΚΤΑΒΙΟΣ (ὁμιλοῦν πρὸς τὸ βάθος),

ΚΥΡΙΑ ΔΕΖΩΒΙΕΡ.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ (πρὸς τὴν Λευκὴν.) Θ' ἀντύχη-  
σες ἴσως δι' ἐμὲ, Λευκή, ἔνεκα τῆς μακρᾶς μου ἀ-  
πουσίας . . . Σὲ εἶχα εἰπεῖ ὅτι ὑπήγαινα εἰς τῆς  
Ματθίλδης· ἀλλὰ κηταχίνουσα ἐσυλλογίσθην νὰ  
ὑπάγω νὰ εὕρω τὴν Ἀναστασίαν, ἡ ὁποία, ὡς μὲ εἶ-  
πες, ἦτον τόσον χαρούμενη, ἐγὼ ὁμῶς τὴν πῦρξ ὑ-  
πέρ ποτε λυπημένην.

ΛΕΥΚΗ. Τὴν Ἀναστασίαν!

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Δὲν ἔλαβε καμμίαν εἰδήσιν τοῦ  
υἱοῦ τῆς . . . Θὰ ἦτον μέγα εὐτύχημα, τὸ ὁποῖον  
δὲν ἔρχεται εἰς κανένα! . . . Νὰ κλαίῃς τὸν υἱόν σου  
καὶ νὰ τὸν ἰδῇς αἶρνης ἐμπροσθέν σου ζωντανόν! . . .  
Ν' ἀκούσῃς τὴν φωνὴν του τὴν ὁποίαν ἐνόμιζες σθῦ-

σμένην διὰ πάντος . . . Νὰ τὸν ἐναγκαλισθῇς σφιγ-  
κτὰ, σφιγκτὰ! . . . διὰ νὰ μὴ σὲ φύγῃ πλέον . . .  
(ἐξημμένη). Ὡ! τοιαύτην χαρὰν τίς εἶναι δυνατόν  
ν' ἀπολάβῃ;

ΛΕΥΚΗ. (ιδίως πρὸς τὸν Ὀκτάβιον) Ἰδὲ τὴν  
πῶς ἐξήφθη.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. (κατ' ἰδίαν) Ἐξάπτομαι πολὺ,  
δὲν ἔχουν νὰ μὲ εἰποῦν τίποτε (κάθεται ἐκ δεξιῶν).

ΛΕΥΚΗ. (ιδίως πρὸς τὸν Ὀκτάβιον) Ἐννοεῖς λοι-  
πὸν πόση φρόνησις ἀπαιτεῖται;

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Ποῖος, κόρη μου, σὲ εἶπεν ἐκείνο  
τὸ παραμῦθι;

ΛΕΥΚΗ. Ὁ Πέτρος, μαμμά μου. Μὲ εἶπεν ὅτι  
ἐνας χωρικός τὸ ἐβεβίωσε σήμερον τὸ πρῶτ.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Καὶ ὁ χωρικός αὐτὸς ἐδίδε λε-  
πτομερείας; ὠνόμασε τὴν Ἀναστασίαν;

ΛΕΥΚΗ. Δὲν ἤξεύρω ἂν τὴν ὠνόμασε . . . (ἡ Κ.  
Δεζωβιέρ ἀνασηκόνεται)

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Ἄ! ἄ!

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. (ιδίως πρὸς τὴν Λευκὴν) Προσοχή!

ΛΕΥΚΗ. Ἠξεύρω μόνον ὅτι ἀπὸ τὴν διήγησιν ὁ  
Πέτρος ὑπέθεσεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τῆς Ἀναστασίας.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Ἐπιστρέφω ἀπόψε εἰς Ἄβρ, κυρία,  
καὶ ἂν ἀγαπᾶτε, σᾶς πληροφορῶ ἀμέσως.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. (ἐντὸς) Ἀναχωρεῖς, Ὀκτάβι;  
(κατ' ἰδίαν) πόσον εἶναι λυπημένος! . . . (μεγαλο-  
φώνως) Δὲν ὑπεσχέθης εἰς τὸν Κ. Περιβιάλ νὰ συνο-  
δεύσῃς τὴν κόρην του;

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Ναί, κυρία, πλὴν . . .

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Ἐπέτυχες; . . . συγκαταναύεις; . . .

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Ὁχι, κυρία, ἐπιμένει νὰ μὴν ἀνα-  
χωρήσῃ.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Καὶ σὺ ἀναχωρεῖς;

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς ἀποχαιρε-  
τίσω . . . Ὑγιζίνετε ὅλοι.

ΛΕΥΚΗ. (κατ' ἰδίαν) Ἀναχωρεῖ . . . Θὰ ἦτον  
μεγάλῃ ἡ εὐτυχία μου. (κάθεται εἰς τὸ πρὸς τὸ  
βάθος ἀνάκλιτρον ἐξ ἀριστερῶν καὶ κλαίει.)

### ΣΚΗΝΗ ΕΙΚΟΣΤΗ.

ΚΥΡΙΑ ΔΕΖΩΒΙΕΡ, ΛΕΥΚΗ.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. (καθ' αὐτὴν χαίρουσα) Πῶς ἐν-  
τρέπεται ἐμπροσθέν μου! . . . Φαίνεται ὡς νὰ ἤθελε  
νὰ μὲ ζητήσῃ συγχώρησιν. Μόνῃ ἡ ἐπιστροφή τοῦ  
ἀντεραστοῦ τοῦ εἶναι ἱκανὴ νὰ τὸν μεταβάλλῃ κατ'  
αὐτὸν τὸν τρόπον. Ναί, αὐτὸ θὰ εἶναι. Ἐκεῖνος μὲ  
κρύπτει τὴν λύπην του, καὶ αὐτοὶ μὲ κρύπτουν τὴν  
χαρὰν των! Πλὴν θὰ τὰ μάθω ὅλα! . . . Ἡμπορῶ  
ν' ἀκούσω ἀκινδύνως τὴν εὐτυχίαν μου, ἀλλὰ δὲν  
ἡμπορῶ πλέον νὰ τρέφω μωρὰν ἐλπίδα . . . τὴν  
χαρὰν των θέλω . . . (ἰδοῦσα τὴν Λευκὴν σπογ-

γρίζουσιν τὰ δάκρυά της.) Πῶς κλαίει . . ἡ ταλαίπωρος! Ἠπατήθην. (πίπτει ἐπὶ ἀνακλιντρον ἐκ δεξιῶν)

ΔΕΥΚΗ. (σπεύδουσα πρὸς τὴν μητέρα) Μαμά μου, τί ἔχεις; Ἄ! τί ψυχρὰ χέρια! Τί θέλεις; . . .

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. (παραφερομένη) Διὰ τί κλαίεις, Λευκή;

ΔΕΥΚΗ. (ἐντρομος) Ἀφοῦ . . . ἀνεχώρησεν ὁ ἀδελφός μου, δὲν ἤμπορῶ πλέον ν' ἀποχαιρετίσω κανένα χωρὶς νὰ κλαύσω.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. (βλέπουσα τὸ πένθιμον αὐτῆς ἔνδυμα) Πόσον εἶμαι τρελή! Ἐρωτῶ διὰ τί κλαίεις; . . . Ἀλλὰ ποῖον ἀπεχαιρέτισες;

ΔΕΥΚΗ. (μετὰ συστολῆς) Τὸν Ὀκτάβιον.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. (κατ' ἰδίαν.) ἔχει δίκαιον . . . εἶχα λησμονήσει ὅτι τὸν ἀγαπᾷ! . . Ἡ ταλαίπωρος! . . . ἐκεῖνος ἀναχωρεῖ . . αὐτὴ κλαίει . . (μετὰ χαρᾶς.) Ἀλλὰ δι' αὐτὸ, δι' αὐτὸ μόνον θὰ κλαίῃ! . . (μεγαλοφώνως) Λευκή! ὄχι. (κατ' ἰδίαν.) Τὴν ἐτρόμαξα καὶ δὲν θὰ εἴπῃ τίποτε . . . Θέλω μόνη . . . (ἐγείρεται.) Θέλω τὴν τρομερὰν ἐκείνην ἔκθεσιν, ναί, νὰ τὴν ἀναγνώσω ἐκ νέου. (πλησιάζει πρὸς τὴν δεξιὰ ἀριστερῶν τράπεζαν καὶ παρκαθεῖ ἐντὸς τοῦ σύρτου. — Μεγαλοφώνως.) Ποῦ εἶναι τὸ κλειδίον τοῦ δωματίου τούτου; . . . τὸ εἶχα βάλει ἐδῶ. Σὺ τὸ ἐπῆρες;

ΔΕΥΚΗ. Ποῖον, μαμά;

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Τὸ κλειδίον τοῦ δωματίου τούτου, . . . τοῦ ἀδελφοῦ σου.

ΔΕΥΚΗ. Τὸ κλειδίον . . . τὸ ἔχεις πάντοτε εἰς τὸ γραφεῖόν σου . . . Δὲν τὸ ἔχω ἐγώ!

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Τί ἔχεις λοιπόν; φαίνασαι ὥς νὰ θέλῃς νὰ δικαιολογηθῇς.

ΔΕΥΚΗ. Νὰ δικαιολογηθῶ!

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. (κατ' ἰδίαν) Αὐτὴ τὸ ἐπῆρε! . . . Διατί ὁμῶς; Ἐκαμα κακὰ εἰποῦσα εἰς τὸν Πέτρον νὰ ἀναχωρήσῃ. Πλὴν καὶ ὁ Πέτρος θὰ ψευσθῇ. Θὰ ἐννοήσω. (μεγαλοφώνως) Τὸ θέλω τὸ κλειδίον. Λευκή, ὕπαγε νὰ τὸ ζητήσῃς ἀπὸ τὸν Πέτρον. (κατ' ἰδίαν) Ὁχι, θὰ τὸν προειδοποιήσῃ. (κράζει) Πέτρε! Πέτρε!

ΔΕΥΚΗ. Ὑπάγω νὰ τὸν φωνάξω.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Περιττὸν, μὲ ἤκουσε. (κατ' ἰδίαν) ἤθελε νὰ τὸν προειδοποιήσῃ (Πρὸς τὴν Λευκὴν μεγαλοφώνως.) Προσπάθησε, κόρη μου, νὰ ἐμποδίσῃς ὀλίγον τὸν Ὀκτάβιον· ἔχω κατὰ νὰ τὸν παραγγείλω. . . . Ναί, φρόντισε νὰ μὴν ἀναχωρήσῃ παρὰ αὔριον· ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ μείνῃ σήμερον.

ΔΕΥΚΗ. Πολλὰ καλὰ, μαμά μου.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Ὑπαγε, κόρη μου, ὕπαγε. (κατ' ἰδίαν.) Ἄν ὀλίγον ἤμπορέσω νὰ κρατηθῶ, θὰ τὰ μάθω ὅλα.

ΔΕΥΚΗ. (ἰδίᾳ πρὸς τὸν εἰσερχόμενον Πέτρον.) Δὲν εἶπα τίποτε ἀκόμη καὶ πρόσεχε. (δέχεται.)

## ΣΚΗΝΗ ΕΙΚΟΣΤΗ ΠΡΩΤΗ.

ΠΕΤΡΟΣ, Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Κλείσε τὴν θύραν, Πέτρε. Ἐλαβες λοιπὸν εἰδήσιν τοῦ υἱοῦ μου;

ΠΕΤΡΟΣ. (ἀπορῶν.) Ποῖος σὰς τὸ εἶπε τοῦτο τὸ πρᾶγμα, κυρία;

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Ἡ Λευκή.

ΠΕΤΡΟΣ. Ἡ Κ. Λευκή ἔκαμε κακὰ νὰ σὰς εἴπῃ πρόμοιον πρᾶγμα. . . Ἴσως εἶναι ψεῦμα, τὸ ὅποιον θὰ σὰς κάμῃ νὰ λυπηθῇτε μετὰ ταῦτα.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Πῶς;

ΠΕΤΡΟΣ. Ναί, κάτι θὰ τρέχῃ. . . (ἡ Κ. Δεζωβιέρ κλονεῖται καὶ ὁ Πέτρος καθίζει αὐτὴν εἰς τὸ πρὸς δεξιὰ ἀνάκλιντρον.) Ἐὰν ἦσθε ἡσυχος, καὶ ἐὰν ἤμπορῇτε νὰ μὴ ταραχθῇτε, σὰς τὰ λέγω ὅλα.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Καὶ δὲν βλέπεις πόσον εἶμαι ἀτάραχος!

ΠΕΤΡΟΣ. Δὲν φαίνεται τόσον πολὺ. Ἄμα σὰς εἰπῶ τὴν πρώτην λέξιν θὰ λειποθυμήσετε.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Σὲ παρκαλῶ θερμῶς, θερμότητά. . . Ναί μὲν ἡ εὐτυχία αὐτὴ εἶναι ἀδύνατος, πλὴν ἀφοῦ πρὸ μιᾶς ὥρας ἡ Λευκή μὲ ἔδωκε τοιαύτην ἐλπίδα, τὴν παρεδέχθην καὶ τὴν ἐνόησα. . . σί. . .

ΠΕΤΡΟΣ. (ὕποκριτος ἀφέλειαν.) Λοιπὸν ἤμπορῶ νὰ σὰς εἰπῶ ὅλην τὴν ἀλήθειαν.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Ναί, καλέ μου Πέτρε, παλαιέ μου φίλε. . . ὅλην τὴν ἀλήθειαν. . . Λοιπὸν;

ΠΕΤΡΟΣ. Ἰδοὺ τί ἔτρεξεν· ἓνας ταξειδιώτης ἔφθασε σήμερον τὸ πρωὶ εἰς Ἄβρ, καὶ διηγήθη, κατὰ τύχην, ὅτι περιοδεύων ἀπήντησεν ἓνα νέον . . . μὲ τὸν ὅποιον συνεταξείδευσε. . . καὶ ὅτι ὁ νέος αὐτὸς ὠνομάζετο Ἀδρικνὸς Δεζωβιέρ. . . Τότε τῷ εἶπαν ὅτι ἐμάθαμεν τὸν θάνατόν του, ὅτι ἐχάθη εἰς. . . δὲν ἤξεύρω ποῦ. . . αὐτὸς ὁμῶς ἀπεκρίθη, «ὄχι· διότι ὕστερον ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὑπόθεσιν συνεταξείδυσάμεν καὶ οἱ δύο, καὶ πρὸ δεκαπέντε ἡμερῶν τὸν ἀφῆκα ὁλοζώντανον καὶ ὑγιέστατον.»

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. (σκιρτῶσα ὑπὸ χαρᾶς.) Ποῦ τὸν ἀφῆκε;

ΠΕΤΡΟΣ. Ποῦ;

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Ναί, ποῦ;

ΠΕΤΡΟΣ. Εἰς. . . (Κατ' ἰδίαν, ποῦ νὰ εἰπῶ;)

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. (ἔξω φρενῶν.) Ποῦ λοιπὸν, Πέτρε, ποῦ τὸν ἀφῆκε;

ΠΕΤΡΟΣ. (ἐντρομος.) εἰς τὴν Περσίαν.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. (ὠργισμένη ἐγείρεται καὶ πορεύεται πρὸς ἀριστερά.) Δὲν ἤξεύρεις τί λέγεις. . . εἰς τὴν Περσίαν. . . καὶ πρὸ δεκαπέντε ἡμερῶν. . . Ἀδύνατον!

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ, (ὀργισθεῖσα καὶ μεταβαίνουσα πρὸς ἀριστερά.) Δὲν ἤξεύρεις τί λέγεις, Πέτρε . . . πρὸ δεκαπέντε ἡμερῶν . . . εἰς τὴν Περσίαν . . . εἶναι ἀδύνατον.

ΠΕΤΡΟΣ. Ναι, ἀλλὰ καὶ σεῖς σφάλλεστε . . . Μὲ μαλλόνετε, κυρία . . . Μαντεύετε περισσότερα τοῦ δέοντος, καὶ μὲ ζαλίζετε.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Πέτρε! . . . Θεέ μου . . . τί ἰδέα! ὦ ἀθλία μου καρδιά! ἂν ἦτον ἀληθινόν . . . τὸν περιμένουν;

ΠΕΤΡΟΣ. Ὁχι, κυρία, ὁχι εἰς τὴν τιμὴν μου δὲν τὸν περιμένουν.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Λοιπὸν μὲ ἔγραψεν;

ΠΕΤΡΟΣ. Ὁχι δὲν σὰς ἔγραψε.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Ἐγραψεν εἰς σέ;

ΠΕΤΡΟΣ. Ὁχι, κυρία, ὁχι αὐτός . . . Μὲ εἶναι ἀδύνατον νὰ σὰς ἐμπιστευθῶ τὸ γράμμα.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Καὶ διὰ τί;

ΠΕΤΡΟΣ. Διότι δὲν τὸ ἔλαβες.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ (ἐξημμένη) Μὲ φονεύεις, Πέτρε . . . ἀπὸ εὐσπλαγχνίαν μὲ βασανίζεις κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον . . . Ταλαίπωρε! ἔχεις δίκαιον ἢ χαρὰ μὲ θανατώνει.

(Πίπτει καταβεβλημένη εἰς τὸ ἀνάκλιτρον.)

ΠΕΤΡΟΣ. Κυρία . . .

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Ἄφες με . . . ἄφες με.

ΠΕΤΡΟΣ (κατ' ἰδίαν.) Τί νὰ κάμω; νὰ τοὺς φωνάξω; (ὁπάγει εἰς τὸ παράθυρον.)

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ (ἐγειρομένη.) Ἀλλ' ἂν τοὺς ἠπάτησαν . . . ἂν χάσω τὴν ἐλπίδα! Ὁχι, ἡ Λευκὴ δὲν θὰ μὲ τὴν ἐδίδεν . . . ἡ εἰδησις εἶναι βεβαία. ὦ! ναι, πιστεύω τὴν χαρὰν μου . . . ἡ μεγάλη αὐτὴ χαρὰ, ἡ ὁποία μ' ἐνθουσιάζει, εἶναι προαίσθημα, εἶναι ἀπόδειξις! . . . Ὁ Θεὸς δὲν θὰ ἐπέτραπε τόσων χαρὰν εἰς μητέρα, τῆς ὁποίας τὸ τέκνον θὰ ἦτον μέσα εἰς τὸν τάφον . . . Ἀφοῦ τὴν δοκιμάζω θὰ εἶπῃ ὅτι ὁ υἱός μου ζῇ . . . Ναι ζῇ, τὸ ἤξεύρω, τὸ αἰσθάνομαι.

### ΣΚΗΝΗ ΕΙΚΟΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ, ΜΑΤΘΙΑΔΗ, ΠΕΤΡΟΣ.

(Ἡ Ματθίλδη εἰσέρχεται μεθ' ὁρμῆς ἀλλὰ ἀνακόπτεται.)

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. (Κατ' ἰδίαν.) Ἡ Ματθίλδη! αὐτὴ θὰ προδοθῇ . . . ἤλλαξε τὸ κτένισμα τῆς κεφαλῆς, καὶ ἔκαμιν ἐκεῖνο τὸ ἐποίησεν ἤρεσκεν εἰς τὸν Ἀδριανόν. Τὸν περιμένει. (Υπάγει πρὸς τὴν Ματθίλδην καὶ λέγει.) Ματθίλδη!

ΜΑΤΘΙΑΔΗ (μὴ τολμῶσα νὰ τὴν ἰδῇ) Ἡ γλυκεῖα ἐλπίς σὰς ταραττει . . . ἡσυχάσατε. Τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν τολμῶ νὰ πιστεύσω τί λέγουν . . . ἴσως εἶναι . . .

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Διὰ τί στρέφεις τὰ βλέμματα;

ΜΑΤΘΙΑΔΗ. Σὰς βλέπω καὶ λυποῦμαι . . . καὶ τόσον ζωντὰ συγκίνησις . . .

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Εἶμαι ἰσχυροτέρα ἀφ' ὅσον νομίζεις, Ματθίλδη, ἰδοὺ εἶμαι ἐτοιμὴ νὰ μάθω τὴν εὐτυχίαν μου. — Περιμένεις τὸν Ἀδριανόν;

ΜΑΤΘΙΑΔΗ. Τὸν περιμένω! . . . Ὁχι ἀκόμη.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. (ἐντόνως) Ἡ εὐτυχία εἶναι ζωγραφισμένη εἰς τὸ πρόσωπόν σου . . . Τὰ μάτια σου σπινθηροβολοῦν. Ὁ Ἀδριανὸς βεβαίως θὰ σὲ εἶδεν . . . εἶναι ἰδῶ!

ΜΑΤΘΙΑΔΗ. Ἡσυχάσατε . . . ὁχι . . . ὁχι.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Ψεύδεσαι.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ. Ὁρκίζομαι . . .

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Ψεύδεσαι . . . τὸν εἶδες.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ. Πόθεν τὸ συμπεραίνετε . . .

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Ἡξεύρεις πόσον ἔχεινες εὐμορφῇ!

ΜΑΤΘΙΑΔΗ. Ἐστῶ, τὸν εἶδα! σεῖς ὅμως θὰ τὸν ἰδῇτε αὔριον.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Δὲν σὲ ἀκούω πλέον. (Ὁ Ὀκτάβιος καὶ ἡ Λευκὴ γαίονται πρὸς τὸ βάθος, καὶ ἔρχονται νὰ τὴν καθησυχάσωσι) Δὲν ἀκούω πλέον τίποτε . . . Ἀδριανέ, υἱέ μου . . . ἤξεύρω ὅτι εἶσαι ἰδῶ . . . Ἐλα πλησίον ἔλα, Ἀδριανέ μου.

ΑΔΡΙΑΝΟΣ. (σεῖων τὴν θύραν τοῦ δωματίου ἀλλὰ μὴ φαινόμενος) Μαμμά μου.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Νά . . . ἡ φωνὴ του! . . . (πίπτει εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν περὶ αὐτὴν. Ὁ Ἀδριανὸς ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ βλέπων τὴν μητέρα του ἀνακόπτεται.)

### ΣΚΗΝΗ ΕΙΚΟΣΤΗ ΤΡΙΤΗ.

ΑΔΡΙΑΝΟΣ, ΟΚΤΑΒΙΟΣ, ΚΥΡΙΑ ΔΕΖΩΒΙΕΡ, ΛΕΥΚΗ, ΜΑΤΘΙΑΔΗ, ΠΕΤΡΟΣ.

ΑΔΡΙΑΝΟΣ. Δὲν τολμῶ.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ. (ὁπάγουσα πρὸς τὸν Ἀδριανόν.) Θάρρος!

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Θεέ μου! (Ὁ Ἀδριανὸς ὁρμᾷ πρὸς τὴν μητέρα του, ἥτις ἀποβάλλει αὐτὸν διὰ χειρονομίας φιλοπαθεστάτης καὶ αὐτὸς μὲν κλίνει γόνυ, ἐκείνη δὲ ἀτερίζουσα αὐτὸν καὶ παραφερομένη ὑπὸ χαρᾶς, ἐταγκαλίζεται τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὸν καταφιλῇ περιπαθείστατα) Σὺ λοιπὸν εἶσαι, σὺ εἶσαι! . . . (κλίνει καὶ αὐτὴ γόνυ) Θεέ μου, Θεέ μου! χάρισέ με τον!

ΛΕΥΚΗ. Μαμμά μου!

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ, (ἐταγκαλιζομένη καὶ αὐτὴν καὶ τὸν υἱὸν ἐνταύτῳ.) ἰδοὺ καὶ τὰ δύο μου τέκνα! . . . τὰ ἔχω πάλιν καὶ τὰ δύο! . . . (τὴν ἀνεγείρουσιν, αὐτὴ δὲ τείνουσα τὴν δεξιὰν πρὸς τὴν Ματθίλδην λέγει) Κόρη μου!

ΑΔΡΙΑΝΟΣ, (τείων τὴν δεξιὰν πρὸς τὸν Ὀκτάβιον.) Φίλε, καὶ ἀδελφέ μου!

ΟΚΤΑΒΙΟΣ. (πρὸς τὸν Πέτρον) Τί χαρά! καὶ ἐγὼ ὅς τις ἐνόμιζα ὅτι δὲν θὰ εἶμαι εὐτυχής!

ΑΔΡΙΑΝΟΣ. Ματθίλθη, Ὀκτάβιε! τί ὠραία θὰ ζήσωμεν καὶ οἱ πέντε! (ἰδὼν τὸν Πέτρον) Καὶ εἰ, καλέ μου Πέτρε!

ΠΕΤΡΟΣ. (ἐλθὼν πρὸς τὴν ἄκραν, ἀριστερά) Εὐχαριστῶ, τέκνον μου! δὲν ἔχετε ἀνάγκην νὰ με δώσετε μέρος εἰς τὴν εὐτυχίαν σας; τὸ πένω μόνος ἡ χαρά ὅμως αὐτὴ εἶναι μεγίστη...

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Ἐγὼ ἀντέχω.

ΠΕΤΡΟΣ. Νὰ εὐχαριστήσετε ἡμᾶς... Ἐγὼ ὅμως προετοιμάζων τοὺς ἄλλους ἐξησθένησα... Ἄ! (πίπτει εἰς ἔδραν.)

ΛΕΥΚΗ. (δραμοῦσα πρὸς αὐτὸν) Ἐλειποθύμησε.

ΠΕΤΡΟΣ. Ὄχι, ὄχι.

Κ. ΔΕΖΩΒΙΕΡ. Μὴ ταραττέσθε, τέκνα μου... Δὲν ἀποθνήσκει κανεὶς ἀπὸ χαρὰν, ὡς εἶδετε.

## ΛΑΚΩΝΙΚΑ.

### Α'. Δημιῶδη ᾠσματα.

Ξανθὴ κορὴ τραγοῦδαγε

σ' τὸ μαρμαρὸ δλοφύρι (1).

Ἀπο τὰ μοίργολόγια τὰ πολλὰ

Καὶ ἀπὸ τὸ χαβᾶ (2) τους

Τὸ δλοφύρι βᾶγησε

Κι' ὁ ποταμὸς ἐστάθη,

Καὶ τὸ θερμὸ τοῦ ποταμοῦ

ἐστάθη κι' ἀφικριάσθη.

Ξαναμορφώθη καὶ τῆς λέει

μορφόρεται καὶ λέει

Ἀλλαξαι, κόρη, τὸν χαβᾶ

Καὶ πὲς κι' ἄλλο τραγοῦδι.

Ἐκείνη τ' ἀποκρίθηκε

γυρίζει καὶ τοῦ λέει

Καὶ πῶς ν' ἀλλάξω τὸ χαβᾶ

νὰ πῶ ἄλλο τραγοῦδι;

Ὅπου εἶχα ν' ἄνδρα ἄρρωστον

Καὶ πάντα βαρναρρώστα,

Μοῦ ζήτηξε λαγοῦ τυρί

Κι' ἀτ' ἄγριο γίδι γάλα.

Ὡστε ν' ἀναίθω σ' τὸ βουνὸ

νὰ καταιβῶ σ' τὸ κάμπο

Νὰ φτιάσω τσάρκο (3) τοῦ λαγοῦ

Καὶ στρουγγα (4) τ' ἄγριο γίδι,

Ἀρρώστησε, ξαρρώστησε

Κι' ἄλλη γυναῖκα πῆρε.

<sup>1)</sup> Μαρμαρινὴ γέφυρα. <sup>2)</sup> Τουρκ. ἦχος.

<sup>3)</sup> Κυκλοτερὴς μάνδρα ἀρνίων.

<sup>4)</sup> Μάνδρα προβάτων καὶ αἰγῶν, ἐν Πελοπον. τὴν δὲ τῶν βοῶν ὀνομάζουσιν ὀδερὸν.

### Β'. Παροιμίας.

Ἄν δὲν φᾶς ἀπὸ στοιχεῖο, δὲν στοιχειόσεις.  
Ἡ παροιμία αὕτη λέγεται καὶ ἄλλῶς:

Ἄν δὲν φᾶς ἀπὸ στοιχεῖο ποτὲ δὲν μεγαλόσεις.  
ἦτοι, ἂν δὲν εὕρῃς ἢ ἂν δὲν ἀρπάξῃς χρήματα ἀπὸ πλούσιον, οὔτε μέγαν πλούτον ἀποκτᾷς οὔτε μέγας γίνεσαι.

Κάθε λαγκαδάκι μετ' αἵρε του,  
ἦτοι ἕκαστος ἄνθρωπος ἔχει καὶ τὰ φυσικά του προτερήματα.

Πότ' ἐγίνης κολοκύθι, πότ' ἐμάκρυν' ὁ λαιμός σου;

Ἐν Ἡπείρῳ ἡ παροιμία αὕτη λέγεται ὡς ἐφεξῆς:  
Ἀκόμη τὸ κολοκύθι δὲν ἔγινε, κι' ἐστράβωσ' ὁ λαιμός του.

Ἐχουσι δὲ καὶ αἱ δύο τὴν αὐτὴν ἔννοιαν λεγόμεναι ἐπὶ νιοπλούτων καὶ διὰ τοῦτο ὑπερφηφάνων.

Ὁγιος μονάχος πολεμᾷ, ποτὲ του δὲν ξεπαύει,  
ἦτοι ὁποῖος μόνος κάμνει τὸ ἔργον του, ποτὲ δὲν ἐξευτελίζεται διὰ τοῦτο.

ΑΘΑΝ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ.

## ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

### Φυλλάδιον 513.

Σελίς 211. στήλη α. στίχ. ἀριστοκρατικῶν διαλέκτων, γρ. ἀριστοκρατικῶν διαλέκτων.

### Φυλλάδιον 514.

| Σελ. | στήλ. | στίχ. | ἀντὶ ὁ νόμος   | γράφε νόμος    |
|------|-------|-------|----------------|----------------|
| 217. | α.    | 19    | ἀπὸ            | ἀπὸ τῆς        |
| "    | β.    | 22    | πτηνῶν         | κτηνῶν         |
| 218. | α.    | 1     | μελετοῦμεν     | μελετωμεν      |
| "    | β.    | 7     | ἀναλογῇ        | ἀναλογεῖ       |
| 219. | α.    | 4     | πρῶτα          | πρῶτα,         |
| 220. | α.    | 40    | ἀκαλλῇ,        | ἀκαλλῇ         |
| "    | β.    | 41    | διειδόν τινες  | διειδον τινές  |
| 223. | α.    | 21    | ἐθίμων         | ἐθίμων,        |
| "    | β.    | 24    | ἐντελοῦς       | ἐτελῶς         |
| 224. | α.    | 30    | φαίνεται       | ἔφασκε         |
| 225. | α.    | 2     | φρονουσί τινες | φρονουσι τινές |
| "    | β.    | 33    | τὰς            | τὰς πρώτας     |
| 226. | α.    | 6     | κοινωνιῶν      | κοινωνιών,     |
| "    | β.    | 9     | μόνον          | μόνην          |
| 227. | α.    | 30    | γνήσιος,       | γνήσιος        |
| 229. | α.    | 21    | Εὐρίος,        | Εὐρίος         |
| "    | β.    | 5     | Βάκων          | Βάκων          |
| 231. | α.    | 51    | ἀνάγονται      | καὶ ἀτάγονται  |
| 233. | α.    | 26    | εἰκοσιοποιήθη  | ἠκοσιοποιήθη,  |
| "    | β.    | 49    | ἀληθεύουσιν    | ἀληθεύουσιν    |
| 235. | α.    | 29    | ὑπομένωμεν     | ὑπομίνωμεν     |
| 236. | α.    | 25    | τελειότητα     | τελειότητα     |
| "    | β.    | 16    | χαλκῶδη        | χαλκῶδη        |
| 237. | α.    | 11    | παρὰλειπω,     | παρὰλείπω.     |
| 238. | α.    | 4     | Τριπολέμου     | Τριπολέμου.    |
| 240. | α.    | 41    |                |                |